

Łukasz Burkiewicz

ORCID: 0000-0001-9115-0837

Jesuit University Ignatianum in Krakow

lukasz.burkiewicz@ignatianum.edu.pl

DOI: 10.35765/pk.2019.2603.01

Od redakcji

Biblia stanowi, obok dorobku antyku, jeden z najważniejszych fundamentów kultury europejskiej oraz ma istotny wpływ na ludzi, którzy się z nią zetknęli. Jest świętą księgą dla chrześcijan i wyznawców judaizmu, będąc przy tym także źródłem uniwersalnych motywów, z którego czerpią różne dziedziny naszego życia. Ponadto motywy biblijne od wieków są inspiracją dla twórców, a sama Biblia – podążając za słowami Profesor Anny Świderkówny – „weszła tak głęboko w naszą sztukę, w naszą literaturę, w naszą mentalność, w nasz sposób mówienia, że choćbyśmy próbowali, nie jesteśmy w stanie wyprzeć się jej dziedzictwa”. W kontekście tego, o czym powyżej wspomniano, i kulturoznawczego charakteru czasopisma jako temat przewodni w bieżącym numerze została wybrana rola Biblii w kulturze. Spojrzenie na to zagadnienie zostało podjęte z perspektywy badaczy zarówno krajowych, jak i zagranicznych (ukraińskich).

Cykl tekstów o znaczeniu i roli Biblii w kulturze rozpoczyna artykuł Oleny Olshanskiej (Poltava National Technical Yuriy Kondratyuk University) o biblijnych aspektach pojawiających się w ukraińskiej literaturze ekonomicznej. Autorka w ciekawy sposób przedstawia aktualne badania nad motywami biblijnymi we współczesnej (XX i XXI w.) literaturze ukraińskiej, dokonując refleksji nad teorią ekonomiczną w kontekście chrześcijańskiej etyki. Kolejnym ukraińskim głosem w dyskusji nad rolą Biblii w kulturze jest artykuł Iryny Taraby (Zhytomyr State University of Ivan Franko), w którym autorka omawia cechy konceptualizacji cielesności w dziełach dramatycznych ukraińskich autorów Aleksandra Czzyrkowa i Jarosława Wereszczaka. W przywołanych w artykule dramatach konceptualizacja cielesnego kodu kultury odwołuje się do wielu motywów biblijnych. Biblia to także obszar działania malarzy. Ten aspekt przedstawił śp. ojciec Krzysztof Wałczyk SJ (Akademia Ignatianum w Krakowie),

który w swoim opracowaniu odniósł się do twórczości Nikifora Krynickiego. Autoportrety artysty z Krynicy, według autora artykułu, są przejawem szczególnej samoświadomości malarza utożsamiającego twórczość artystyczną ze sprawowaniem liturgii, czyli z uobecnianiem dziejów Chrystusa. Część poświęconą Biblii w kulturze zamyka artykuł Marka Skrukwy (Akademia Ignatianum w Krakowie) dotyczący inspiracji muzycznych w twórczości Krzysztofa Pendereckiego. Ten uznany polski kompozytor, podejmując w swojej twórczości tematy biblijne, realizował ideę powrotu sztuki do korzeni chrześcijańskich*.

W drugiej części bieżącego numeru zostały opublikowane teksty o różnej tematyce. Wioleta J. Karna (Uniwersytet Jagielloński) oraz Agnieszka Knap-Stefaniuk (Akademia Ignatianum w Krakowie) podjęły się identyfikacji wyzwań w zarządzaniu zespołami wielokulturowymi, co jest szczególnie ważne we współczesnym zarządzaniu zasobami ludzkimi. Następnie ks. Tomasz Homa SJ (Akademia Ignatianum w Krakowie) w swoim studium dokonał interpretacji ludzkiej emocjonalności w jej uczuciowej formie wyrazu w postaci przeżyć radości i smutku. Jego analiza opiera się na założeniach zaproponowanych przez Ignacego Loyolę. Z kolei ciekawa propozycja interpretacji dylematów etycznych pokolenia późnych roczników dwudziestych XX w., zwanych młodszymi braćmi pokolenia Kolumbów, została podjęta przez Dorotę Heck (Uniwersytet Wrocławski). Swoje rozważania autorka oparła na elementach twórczości prozaika i krytyka literackiego Zbigniewa Kubikowskiego. Marcin Laberschek (Uniwersytet Jagielloński) w swoim tekście zbadał metodą „tajemniczego turysty” jakość obsługi klienta na małopolskich szlakach kulturowych. Pomimo prężnie rozwijającej się infrastruktury szlaków kulturowych dalej pozostają sfery w obsłudze klienta, które należy usprawnić. Ciekawy tekst zaproponował Rafał Hryszko (Uniwersytet Jagielloński). Nawiązał on w swoim artykule do wypraw wojennych króla Aragonii Alfonsa V Wspaniałomyślnego, które wpłynęły na zmianę zwyczajów żywieniowych w Italii w pierwszej połowie XV w. Pojawienie się obcego panowania w południowej części Italii pociągnęło za sobą transfer katalońskiej kultury, języka i obyczajów, a także nawyków kulinarnych. Rozwój technologiczny spowodował, że kultywowanie zwyczajów tradycji ludowej, również tej świątecznej, jest coraz trudniejsze. Temat ten przedstawił w swoim tekście Piotr Krzysztoforski (Akademia Ignatianum w Krakowie), który udowodnia, że pomimo istnienia problemu odchodzenia od tradycji ludowej powstają również nowe inicjatywy, jak Ekstremalna Droga Krzyżowa, skłaniające do

---

* W momencie oczekiwania na druk niniejszego numeru kwartalnika, opóźnionego w konsekwencji epidemii COVID-19, dotarła do naszej redakcji wiadomość o śmierci Krzysztofa Pendereckiego (29.03.2020).

powrotu do, wydawać by się mogło, zapomnianych obrzędów. Dział *Varia* zamyka artykuł Agnieszki Fludy-Krokos (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), która podjęła się – w ciekawym studium – analizy kierunków rozwoju cyfryzacji bezcennych rękopisów i innych dokumentów będących świadectwem minionych czasów. Cyfryzacja tych zasobów przyczyniła się z pewnością do zniesienia wielu barier w dostępie do osiągnięć kultury pisma i druku.

Numer kończy tekst o. Józefa Polaka SJ, w którym wspomina on zmarłego w marcu 2018 r. wieloletniego pracownika Akademii Ignatianum w Krakowie, o. dr. Krzysztofa Wałczyka SJ. Piękna homilia pogrzebowa, którą niemal w całości publikujemy w bieżącym numerze, pozostawia nam pamięć po ojcu Krzysztofie, który był ważną częścią naszej akademickiej wspólnoty.

Bieżący numer jest również pierwszym numerem, który przyszło prowadzić w charakterze redaktora naczelnego piszącemu te słowa. Jest to niewątpliwie duża odpowiedzialność, aby rozwijać dzieło zapoczątkowane przez moich poprzedników, którym w tym miejscu chciałbym podziękować za wkład i ich poświęcenie w rozwój naszego instytutowego czasopisma. Bez ich zaangażowania nie byłibyśmy w tym miejscu, w którym teraz jesteśmy. Bez wątplenia przed nami kolejne wyzwania.

Życzymy przyjemnej i pożytecznej lektury!

Łukasz Burkiewicz – kulturoznawca, historyk i ekonomista kultury. Adiunkt w Instytucie Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum w Krakowie. Jego zainteresowania naukowe są związane z dziejami kultury państw basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu i epoce nowożytnej. Zajmuje się również podróżami średniowiecznymi. W kręgu jego badań znajdują się ponadto kwestie związane z zarządzaniem, marketingiem i ekonomiką kultury.

